

E H Ō

回
向

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT

CENTRUM VOOR SHIN-BOEDDHISME V.Z.W.
Zittaart 21 - 2419 Lille (België)

SEPTEMBER 1985

Nr 31

T U S S E N Z O M E R E N W I N T E R

=====

De zomer was lang niet zo zonnig als zomers normaal dienen te zijn ; reeds nu, midden september, zitten de boeren-zwaluwen in dichte rijen op de elektriciteits- en telefoon-draden . Het volksgebruik zegt dat de winter dan vroeg, lang en streng zal zijn .

Op 21 september vierden we O-Higan, het herfstfeest, waarin we speciale aandacht besteden aan de vergankelijkheid der dingen . Een afgevallen blad, de laatste zwaar-ruikende bloemen, de westenwind die tussen buien en opklaringen de spinnraden doet dansen...

Voor ons wordt het een belangrijke herfst . In het jonge bestaan van Jikō-ji, onze Tempel van het Licht van Mededogen, beslist een van de belangrijkste zelfs .

Het wordt immers een herfst van breken en bouwen . Na een wat trage aanloop, werden de zaken nu ernstig aangepakt . Alles ligt overhoop, onder gruis en stof . Soms is er geen water; soms geen elektrische stroom ; het opbreken van planken maakt het gaan hier en daar riskant ; in de gang staan zakken cement, hopen baksteen en tegels, gipsplaten, houten latten . Zozeer dat het nodig bleek enkele avonddiensten af te lasten,

iets wat tot nu toe in Jikō-ji nog niet gebeurde...

Elders in Ekō zal wel op dit onderwerp teruggekomen worden, met de voorziene plannen en de onvoorziene noodkreten. Soms lijkt het ons alsof het opzet te groots, te hoogmoedig is. We zijn immers een kleine, onaanzienlijke Shin-gemeenschap met heel beperkte middelen en een onzekere toekomst. Grijpen we niet te hoog met de idee onze tempel uit te bouwen tot een Europees studiecentrum, een ontmoetingsplaats waar ook Boedhisten van alle horizons zich moeten thuis gevoelen? We troosten ons met de gedachte dat wie niets onderneemt, wie niets waagt, ook niets realiseert.

Maar het is nu reeds duidelijk dat wij problemen tegemoet gaan die we zonder de Ander-Hulp nooit baas zullen kunnen. Het vertrouwen in de toekomst van Jikō-ji moet gesteund gaan door een onvoorwaardelijk vertrouwen in Amida's Voortijdelijke Gelofte.

Het is duidelijk dat het niet enkel gaat om financiële of juridische problemen, ook al zien die er nog zo groot uit. Inderdaad: onze "kas" is ten gronde leeg; de bestekken liggen hoger dan de voorziene budgetten; heel wat van hetgeen voorzien was, kan niet uitgevoerd worden.

Er is b.v. het probleem van de tijd. Eind oktober verwachten we de volledige (Japans traditionele) altaaruitrusting die ons geschonken werd. Er komt dan ook, samen met Prof. Yamasaki, voorzitter van IABC en drijfkracht van de Jikō-ji-sponsors, een schrijnwerker-meubelmaker om alles zoals het hoort te monteren. Maar dat veronderstelt dat de basisuitrusting, het eigenlijke aannemerswerk plus schuren, schilderen, lakken, schoonmaken ook achter de rug zijn.

En spreken we niet eens van de problemen van administratieve en fiscale aard...

Zelfs een heuglijke inspanning als het uitbouwen van een Shin-tempel in Europa draagt bij tot het scherpe beleven van de Eerste Edele Waarheid : dat alle bestaande aan lijden onderworpen is...

En als Jikō-ji bruikbaar en operationeel geworden is, dan moeten we denken aan de heel nabije toekomst, want de Jōdo-Shinshū wereld verwacht van zijn Antwerpse, Vlaamse, Europese Tempel dat hij in de loop van de volgende zomer het hoofd zal kunnen bieden aan een trits van belangrijke evenementen :

- 1° De plechtige herinhuldiging van Jikō-ji;
- 2° de Vierde Europese Shin Conferentie;
- 3° het eerste mini-congres van de Europese tak van I.A.S.B.S .

Deze drie gebeurtenissen worden aansluitend voorzien . Naar het schijnt, zou het ditmaal onze Hoofdabt Go-Monshu Koshin Ohtani zelf zijn die zijn eerste Europese reis zal besteden aan Antwerpen, zowel voor de plechtige inhuldiging van de hernieuwde tempel als voor de Conferentie .

De vierde Europese Conferentie was oorspronkelijk voor Berlijn gepland, maar om de diverse gebeurtenissen te groeperen, werd Antwerpen gevraagd ook de Conferentie te organiseren .

Op de jongste algemene bestuursvergadering van I.A.S.B.S. werd besloten dat het ritme van de tweejaarlijkse internationale Conferentie zou aangehouden worden, maar dat in de alternerende jaren de diverse continentale takken (grosso modo Azië, Amerika en Europa) bij wijze van test "mini-conferenties" zouden beleggen . Vermits Shitoku "representative" voor Europa is, werd gesuggereerd dat hij, als het ware in één moeite door en aanleunend bij de Shin-Conferentie, meteen ook die eerste Europese "mini" in Antwerpen zou houden .

Om deze drie manifestaties zo vlot mogelijk te doen

verlopen, zullen er heel wat handen uit heel wat mouwen moeten gestoken worden ...

Zodra een nadere datum gekend is, kan met de organisatie begonnen worden . Ondertussen staat het Centrum open voor suggesties en aanbiedingen van medewerking .

Zo zien we het dus gebeuren : tussen de voorbije zomer en de nakende winter dient Jikō-ji zijn nieuwe kleet netjes aan te passen .

En tussen de nakende winter en de komende zomer moet Jikō-ji zijn nieuwe gestalte waar maken en zijn concrete vorm realiseren : een veelvuldig knooppunt worden voor geheel de Shinboeddhistische beweging in Europa, maar ook trefplaats voor de meest diverse Boeddhistische gedachtenstromingen .

Moge Jikō-ji de infrastructuur worden waarop de heilsleer van de Ander-Kracht Nembutsu, gebaseerd op de leer van de Indiër Gautama Shakyamuni en gepredikt door de Japanner Shinran Shōnin volgens de transmissie van zeven patriarchen uit Indië, China en Japan, nu ook Europees zal kunnen uitgebouwd worden .

NAMU AMIDA BUTSU .

Nembutsu : zelf-kracht ander-kracht

In Europa, waar het Boeddhisme en zeker het Jodo-Shinshu Boeddhisme grotendeels onbekend zijn, vragen de mensen dikwijls : "Maar die Nembutsu van jullie, wat betekent-ie, waartoe dient-ie ?".

Die mensen zijn dan verrast te vernemen dat de Nembutsu geen toverwoord is, geen magische formule om een of andere vorm van welzijn of welbehagen of zaligheid te verwerven . Daarbij komt dat die mensen van tijd tot tijd op tv een uitzending zien met Tibetaanse lama's die hun mantra's reciteren . Daardoor denken ze dat de Nembutsu eveneens een soort mantra , meditatieformule is .

Nog meer verbaasd zijn ze als ze te horen krijgen dat de Nembutsu zelfs geen gebed is, een vragen naar iets zoals dat gebruikelijk is in het Christendom, maar wél en uitsluitend een daad van dankbaarheid . En wanneer ze in onze kleine tempel een dienst bijwonen, vragen ze ook welk gedeelte van onze Shin-dienst wel de belangrijkste is .

Dan zeg ik hun iets in deze aard : "Het reciteren of zingen van de sutra's is belangrijk, maar toch is het niet het hoofdelement ; zelfs de Zesvoudige Nembutsu is dat niet ; ik denk dat het belangrijkste deel wel de slotformule "ekō", de verdienstenoverdracht, is . Maar als ik er goed over nadenk, geloof ik dat het belangrijkste deel van onze redienst, eigenlijk ná de eigenlijke dienst komt : wanneer elk van ons de handen in gashō vouwt en voor zich, in diepe zelf-reflectie, de Nembutsu zegt, lispelt of uitroept . Want juist deze Nembutsu is onze individuele ontmoeting met de Boeddha ."

En men zou er eventueel nog kunnen toevoegen dat de gehele liturgie eigenlijk slechts de voorbereiding is voor die uiteindelijke maar gepersonaliseerde Nembutsu !

Onze Europese niet-Shin-Boeddhistische vrienden zijn nog meer verbaasd wanneer men hun vertelt dat deze diepgevoelige Nembutsu zijn oorsprong niet heeft in de wil of in de beslissing van de gelovige, maar ontspringt uit de diepste afgrond van ons mens-zijn, uit het Oneindige Boeddhachap dat aan de grond van elk bestaande ligt . Het is immers uit deze diepte dat de kracht van de Verlichting opbruist en gebruik makend van onze geest en van onze spraakorganen als van werktuigen, de NAMU AMIDA BUTSU wordt die vanuit onze lippen de wereld invliegt .

Daarom is het zo belangrijk dat we in Jodo-Shinshu zeggen en herhalen dat het belangrijk is de Nembutsu te HOREN ! Maar wat ik hierbij gauw wil toevoegen, is dit : het is belangrijk de Nembutsu te horen niet enkel in de tempel tijdens de erediensten, maar ook en zeker buiten de tempel, buiten de erediensten, in elk moment van het gewone leven van alledag . Want ware religie is niet beperkt tot enkele bepaalde plaatsen of sommige vastgestelde tijden . De Nembutsu moet overal en op elk moment kunnen gehoord en geuit worden !

Het is waar dat tijdens de diensten, volgens de regels van onze toch al simpele liturgie, de Nembutsu zijn vaste plaats heeft . Op het exacte ogenblik dat de dōshi (voorganger) de gong aanslaat, dan weten wij allen dat we netjes de Nembutsu dienen uit te spreken en te herhalen totdat de dōshi weer eens "dongngng !" doet . En dat doen we dan ook, juist zoals het aangeduid staat op ons papier of zoals het ons gezegd is geworden . En het kan best zijn dat we dit doen met een oprechte emotie, want het is toch in de Nembutsu dat we onze hoop en onze angst, maar vooral onze zekerheid en onze dankbaarheid fysisch hoorbaar maken .

En toch kan ik me niet helemaal onttrekken aan de obsederende gedachte dat we meestal die Nembutsu reciteren omdat het zo nu eenmaal hoort .

Blijft dan de vraag achter : is dit dan de ware, echte Nembutsu ?

Eerlijk gezegd, ik geloof het niet . Ik denk dat, ondanks onze beste bedoelingen, dit een kunstmatige Nembutsu blijft . Het is niet Amida's Namu Amida Butsu, maar een Nembutsu van eigen brouwsel, geladen met al onze ego-berekeningen .

De Nembutsu die wijzelf produceren, daarvan zegt Shinran Shonin dat hij thuis hoort bij de "wortels van verdiensten" vermeld in de 20ste Gelofte : "Indien ik een Boeddha word en alle wezens in de tien richtingen, die mijn naam gehoord hebben, alle wortels van verdiensten planten en oprecht verlangen in mijn land geboren te worden, — en toch dit verlangen niet verwezenlijkt zien, moge ik dan de volkomen verlichting niet verwezenlijken."

Deze Gelofte is een gelofte van "Geschikt Hulpmiddel" . Dat betekent dat, op dit stadium van onze religieuze ontwikkeling, wij het uiten van de Nembutsu gekozen hebben als een uitsluitende beoefening onder alle andere goede praktijken en meditatietechnieken die eigen zijn aan de algemeen-Boeddhistische discipline .

Toch is dit een Nembutsu die we uitspreken uit eigen beslissing en uit onze eigen kracht ; hij behoort tot het domein van onze persoonlijke berekeningen ('hakarai') . Hij is een "Jiriki-Nembutsu" : een Nembutsu van zelf-kracht .

Ofschoon deze zelf-gemaakte Nembutsu niet leidt tot Geboorte in het Reine Land, kunnen we hem niet integraal veroordelen als "vals" of zelfs "verkeerd" . Shinran zegt ervan dat deze zelf-kracht Nembutsu eventueel kan leiden tot geboorte in het Grensland, of Twijfelburcht of Baarmoederpaleis, een bijna-nirvanisch bereik dat best vergeleken kan worden bij "opsluiten in het eigen intellect" .

Maar het zal alleszins beter zijn een Jiriki-Nembutsu te uiten dan helemaal geen Nembutsu, vermits zo'n zelf-kracht Nembutsu volgens de 20ste Gelofte, ons toch geleidelijk maar zeker leidt tot de geest van de 18de Gelofte, waardoor wij Amida's Licht en Leven verwerken in de Ander-Kracht Nembutsu, de "Tariki-Nembutsu" die de ware Nembutsu van de grote Eenheid in Verlichting is .

We zijn bij machte de Jiriki-Nembutsu te verklaren ; we kunnen hem bespreken vanuit diverse standpunten : taalkundig, historisch, psychologisch... We kunnen zijn werking en zijn gerichtheid omschrijven als een dynamiek die in een "ego" ontwikkeld werd en als een vector naar Amida Buddha wijst .

Deze vorm van zelf-dynamiek kan best vergeleken worden bij een smalle bergbeek die van de hellingen neerplonst, dan met veel, veel andere beekjes en rivieren samenvloeit om uiteindelijk in de verre grote oceaan uit te monden . Via ons ego-denken beelden wij ons in dat dit watertje onze eigen schepping is, dat wij het geproduceerd hebben uitsluitend volgens ons eigen ontwerp, door onze eigen wil en met onze eigen middelen .

Verblind door de trots van dergelijke scheppingsdaad, weigeren we verder te denken over het ontstaan van het waterloopje . Waar komt het water vandaan vooraleer het in zijn bedding stroomt ; wat is er stroomopwaarts de zichtbare bron ?

Eik kind weet dat alle waters op aarde opstijgen uit de grote oceaan, als wolken door de lucht drijven en als regen op de aardbodem terecht komen . Het regenwater dringt in de grond, sijpelt door of over gesteentelagen , om na verloop van tijd te voorschijn te komen als bronnen of waterputten . Deze kringloop is evident , is het niet ?

Waarom zijn we dan zo hooghartig als het gaat om dat kleine stroompje dat we trots "onze schepping" noemen ? Want zo is het ook met de Nembutsu . Zodra wij bewust worden van het feit dat 'onze' nembutsu eigenlijk niet 'van ons' is, zal de Jiriki-Nembutsu van de 20ste Gelofte zichzelf omvormen tot de Tariki-Nembutsu van de 18de Gelofte, waardoor voor ons de poort tot Geboorte in het Reine Land geopend wordt .

Op dat ogenblik realiseren we dat het water van ons bergbeekje zijn oorsprong niet heeft in ons individueel ego-bronnetje, maar dat het afkomstig is uit de grote oceaan van Wijsheid/Mededogen .

Daarmee realiseren we ook dat de Nembutsu niet onze eigen dynamiek is, maar de natuurlijke werkzaamheid van de Oneindige Verlichting zelf !

En wanneer we inderdaad konden praten en discussieren en twisten over onze Jiriki-Nembutsu, dan komen plots, als in een lichtflits, tot het besef dat geen enkele verklaring houdbaar is, dat er geen enkele verklaring meer beschikbaar is . Onze menselijke geest blijkt, ondanks zijn uitgebreidheid, toch nog te klein, te vastgeankerd in ons ego-denken, om het niet-discriminerend bereik van de Ander-Kracht te begrijpen . Het is zoals de Chinese filosoof Chuang-tzu het zei : "Hoe kan een kikker die zijn kort leven in een poel slijt, praten over de grote oceaan ?"

Daarom is dit niet meer 'ons' uiten van de Nembutsu, juist zoals het water van ons bergbeekje niet meer 'ons' water is, maar het water van de grote Oceaan .

De ware, echte Tariki-Nembutsu is een, universeel en overal werkzaam, juist zoals het water van de oceaan aanwezig is in elk riviertje op aarde .

En deze Ander-Kracht Nembutsu stroomt doorheen ieder die hem uit . Hij is de uitdrukking van het onuitdrukbare, ondenkbare, onverwoordbare van de uiteindelijke eenheid van gelovige en Verlichting in NAMU AMIDA BUTSU .

Deze Tariki-Nembutsu is het raakvlak van mijn individueel, vergankelijk en dwaas persoon enerzijds, en Amida's Wijsheid/Mededogen anderzijds .

Op dit raakvlak houden alle vormen van differentiatie en discriminatie op ; op dit raakvlak word "ik" Boeddha en wordt "Boeddha" mij . We moeten echter voorzichtig zijn als we woorden als 'ik' of 'mij' of zelfs 'Boeddha' gebruiken, want ze worden betekenisloos van het ogenblik waarop ze enkel op mijn persoon betrekking hebben, dan wanneer ze in werkelijkheid betekenen "elk wezen afzonderlijk" en tezelfdertijd "alle wezens gezamenlijk en indifferent" .

Daaruit volgt ook dat, als we zeggen dat de Nembutsu een uitdrukking van dankbaarheid is, wij moeten bewust zijn van het feit dat deze dankbaarheid niet langer enkel terugslaat op de Verlichtende Kracht die Amida Buddha voor ons betekent, maar dat doorheen Amida onze dankbaarheid wordt uitgedrukt voor alle wezens in Amida en voor Amida in alle wezens.

Als een onbegrensd en onmeetbaar netwerk van Licht en Leven omspant de Oneindige Boeddha ons en elke vorm van het bestaande . van geenzijds alle mogelijke opvattingen over tijd en ruimte, vanuit de ondenkbare eenheid van het eeuwige nu en van het overal-hier, doordringt Namu Amida Butsu ons bestaan . Onze begoochelende en ontgoochelende wereld wordt aldus door Shinjin omgevormd ; hij wordt in zijn totaliteit opgenomen in Namu Amida Butsu, de Naam die de Gelofte-Kracht van Wijsheid/Mededogen manifesteert en die spontaan, natuurlijk en onmiddellijk werkzaam is IN en VOOR alle wezens, welke ze ook mogen zijn .

Namu Amida Butsu.

Radio-lezing door Shitoku in een
Boeddhistisch programma , Hono-
lulu , augustus 1985 .

K. PETIT :

Boeddhistische Invloeden

Het woord *ukiyo* roept bij de liefhebber van Japanse kunst een levensstijl op die kenmerkend is voor het begin van de Tokugawa-periode (1603-1868) en in het bijzonder voor de toen opkomende middenstand. Maar voor Boeddhisten heeft dit woord een heel andere betekenis; ze vertalen die term als "voortvliegender tijd", "veranderlijke eendagswereld" of nog "zwevende wereld".

Voor allen die zich inspannen te leven naar de vingerwijzingen van de Boeddha, drukt *ukiyo* een zekere zin van droefheid ten opzichte van de veranderlijkheid en vluchtigheid van het bestaan uit, een toestand van begoocheling, "a dream without a dream" zoals de Amerikaanse auteur Edgar Allan Poe (+ 1849) het zou juist zei.

Welnu, deze vluchtigheid van de aardse dingen komt heel vaak voor in de Japanse poëzie en zelfs in de volksliederen, waarin men veel uitdrukkingen of zelfs gewoon toespelingen aantreft die verwijzen naar de Leer van de Boeddha. Ontelbaar zijn immers in het Land van de Rijzende Zon, de getuigenissen van de diepe invloed van het Boeddhisme op de vroegere Japanse maatschappij.

Men stelt die invloed in mindere of meerdere mate vast in een groot aantal poëtische werken uit de Heian-periode (8ste-12de eeuw), maar men vindt ze eveneens tot in meer recente tijden. Zo getuigt b.v. de beknoptheid en de eenvoud van de *haiku* (beter woord dan *haikai*) van verwantschap met de Zen-leer.

We zullen ons hier tot slechts enkele voorbeelden beperken.

De korte gedichten van Bashō (¹), dichter-zwerf met een bijna Franciskaanse gevoeligheid (1644-1694), zijn diep doordrongen van de geest van het Boeddhisme. Volgende *haiku* drukt zijn gevoelens ten opzichte van dieren uit :

*Ontwaak ! Ontwaak !
Ik wil van jou mijn vriend maken,
kleine vlinder die nog sluimert .*

Sengai (1750-1837) was een beroemd Zen-calligraaf; op een dag schreef hij op een humoristische tekening die een bliksem voorstelde, het volgende (²) :

*Waarbij ons leven vergelijken ?
Vooraleer ik ook maar zeggen kan : bij een bliksem
of een dauwdruppel, is het al voorbij .*

De dichter zinspeelt hier op een van de kortstondige verschijnselen die, volgens de Diamant-sutra (*Kongo-kyō*) en zoals iedereen weet, kunnen vergeleken worden bij het leven : een droom, een luchtbel, een bliksem, een dauwdruppel. Er is ook een Japans spreekwoord dat luidt : *Tsuyu no inochi*, wat men ongeveer kan vertalen als 'Het leven van een mens is net wat ochtenddauw'.

Men kan natuurlijk ook de dramatische liederen *utai* vermelden, die prominente Boeddhistische priesters bij gelegenheid dichtten en waarin uiteraard de verhouding tot het Boeddhisme duidelijk naarvoren komt .

Maar ook de Japanse niet-religieuze poëzie getuigt van de vergankelijke aard van het bestaande . Dat bemerkt men o.a. in sommige 26-letter-grepige vier-verzige *geisha*-liederen (de populaire *dodoitsu*), kleine niet-pretentieuze werkjes waarin nochtans de invloed van het Boeddhisme vaak doorklinkt, zoals in dit hier, in vrije vertaling :

*Als zelfs een lichte aanraking van kimono-mouwen
voortkomt uit een "en" van een vorig bestaan,
hoeveel dieper moet dan de "en" zijn die ons nu verbindt .*

Herinneren we er even aan dat en een Boeddhistische term is die we zouden kunnen vertalen als "affiniteit" ou "het oorzakelijk verband van het ene leven naar het andere" . De naamloze auteur zinspeelt hier bovendien op een oud spreekwoord dat zegt : "Zelfs de lichte aanraking van kimono-mouwen is nog te wijten aan een affiniteit (*tasho no en*) uit een vroeger bestaan" .

De liederen met toespelingen op het geloof aan een vroeger bestaan, aan wedergeboorte, aan het Rad van karma, komen veelvuldig voor .

Ziehier anderzijds dan ook enkele verzen die verwijzen naar een zeer oude Boeddhistische volkstraditie, die de trouw aan de gedachtenis van een echtgenoot of een minnaar symboliseert door het afsnijden van het hoofdhaar :

*Te zijner gedachtenis heb ik mijn haar afgesneden .
Maar hoe zouden , nu of in een later bestaan ,
de stevige banden die ons binden
oït kunnen verbroken worden ?*

Laten we in het voorbijgaan even vermelden dat Lafcadio Hearn, in zijn boek *Glimpses of Unfamiliar Japan*, in het hoofdstuk gewijd aan de vrouwelijke haartooi, interessante details over dit onderwerp geeft .

Het volgende voorbeeld citeert de naam van de 28ste Zen-patriarch Daruma (Bodhidharma), die volgens de legende het gebruik van zijn beide benen verloor ten gevolge van negen jaar ononderbroken meditatie :

*De schaduwen en de vormen verwazen
en keren naar het niets terug.
Hij kent best deze waarheid, die Daruma van sneeuw.*

In Japan geven de kinderen immers aan de sneeuwmannen zonder benen die ze maken, de naam Daruma .

Zowat overal, in dit land van de vluchtige schoonheid, hoort men volgend door het Boeddhisme geïnspireerd volkslied :

*Wie nooit verstoord is geworden
door de liefvallige glimlach van een vrouw,
dat moet wel een Boeddha van hout of brons of steen zijn !*

Boeddhistische uitdrukkingen als "de drieduizend werelden" ⁽³⁾, "Zwaardenberg" en "Bloedmeer-hel" (plaats van hellestraffen respectievelijk voor mannen en voor vrouwen) enz. worden eveneens vaak aangetroffen in volksgedichten en -liederen .

Zelfs in sommige kinder- en ambachtsliederen treft men dikwijls de invloed aan van de Leer van de Verhevene : uitdrukkingen, spreekwoorden, woorden, soms een verwijzing naar een of andere legende over een heilig man, of zelfs gewoonweg citaten uit de sutra's !

Overal, in dit land vol ceremonieel, poëzie en traditie, ontdekt men op voorwaarde van er oog voor te hebben, echo's van de Boeddhistische leer die er eertijds door onvermoeibare monniken uitgedragen is geworden . We hebben ze hier slechts op zeer bescheiden wijze willen oproepen .

- 1) Cfr.K. Petit , "Le divin Bashō", in Message d'Extrême-Orient, 1971, p.38-44 .
- 2) Nr 23 van de catalogus van de tentoonstelling in het Musée Cernuschi, te Parijs in 1962 : "Oeuvres de Sengai, moine japonais du XVIIe siècle".
- 3) Lang voor de ontdekking van het uitgebreidheid van het heelal met al zijn sterrenwerelden, herinnert de uitdrukking "de drieduizend werelden" (san-zen-sekai) ons eraan dat de Boeddhistische leer zich niet enkel richt tot de bewoners van onze planeet, maar ook tot de "ontelbaar talrijke honderdduizenden miljoenen koti's (10.000.000) van werelden" .

Ofschoon de haiku zeer blijkbaar ontstaan is in Zen-middens, bleef deze poëtische vorm niet beperkt tot enkel de Meditatiescholen . Net als de teeceremonie, het bloemenschikken of de krijgskunsten, doordrong het haiku die ten alle lagen van de Japanse bevolking en alle Boeddhistische stromingen .

Bashō wordt gewoonlijk (en terecht) als belangrijkste en meest originele haiku-dichter beschouwd . Als "tweede" citeert men meestal Issa , een Jodo-Shinshū myōkonin , waarvan Eko hoopt in een van de volgende afleveringen een serie gedichten te publiceren .

(Sh.)

Dag in èn dag uit
sta ik aan het keukenraam,
kijk naar het Westen

One day at a time
Amida draws us closer
to his shining Land

Marcus Cumberlege
Brugge , augustus 1985

Woorden van Zuiken

Wanneer je naar de Buddha-Dharma luistert enkel met een gewone inspanning, dan kan je nooit er de ware zin van snappen, ook al luister je jaren lang. Die "ware zin" van de Buddha-Dharma verwijst naar Tathagata's Voortijdelijke-Gelofte-Kracht, welke wij nooit kunnen vatten dan langs een diep en grondig overwegen als volgt: "Hoe verreikend en hoe zwaar zijn mijn slechte daden ('zaigo')! Hoe dwaas en laks ben ik toch!"

Het "oog" van deze diepe zelf-reflectie maakt het ons mogelijk de "Voortijdelijke-Gelofte-Kracht" te vatten. Deze "Voortijdelijke-Gelofte-Kracht" staat tegenover de "verreikende, zware slechte daden" zoals recto en verso van een blad papier.

Ik ben hier heel alleen; maar de Voortijdelijke-Gelofte-Kracht om deze persoon te redden, is ook hier. Dit wordt "Een-Dharma, een-persoon" genoemd, dit wil zeggen: de Ene Dharma, namelijk de Voortijdelijke-Gelofte-Kracht, is hier precies voor deze persoon alleen (= ik, alleen); en deze persoon alleen ontvangt de Ene-Dharma, de Voortijdelijke-Gelofte-Kracht.

Zonder dit doctrine-aspect van "Een-Dharma, een persoon", zelfs de moeilijkste of meest esoterische leringen die je zou leren en herinneren, zouden je nooit de bevrijding uit geboorte-en-dood doen verwerven.

Het is erg gemakkelijk de Voortijdelijke-Gelofte-Kracht intellectueel te benaderen; maar het is ontzettend moeilijk jezelf aan die Voortijdelijke-Gelofte-Kracht toe te vertrouwen. Je moet de Voortijdelijke-Gelofte-Kracht verwerklijken door diepe reflectie over "dood" en "slechte daden", maar niet door de werking van je eigen geest.

Je basierend op de realiteit van "dood" en "slechte daden", dit zijn "verkeerde daden" van menselijke en hemelse wezens, kan je Shinjin verwezenlijken.

De kracht die ons ertoe brengt Shinjin te verwezenlijken verschijnt vanuit de binnenkant van de realiteit van "dood" en "slechte daden". Dit is de Voortijdelijke-Gelofte-Kracht.

HONGANRIKA-GA ŌKII-DE

JIGOKU-O OUTE GOKURAKU-E

Hoe groot toch is de Voortijdelijke-Gelofte-Kracht :
met de hel op onze schouders, gaan we naar
het Reine Land !

東野方子
地心之自具之

松葉

陽

Women's Convention 1986

Ons Centrum ontving een documentatie betreffende de "8th World Buddhist Women's Convention", welke doorgaat op 6, 7, 8 en 9 oktober van volgend jaar 1986, te Kyoto (Japan).

Uit deze documentatie lichten we volgende paragrafen :

Meer dan 4.000 officiële (1.300 van overzee en 2.700 uit Japan), die de Honpa Hongwanji Boeddhistische Vrouwenverenigingen in de U.S.A., Canada, Hawaii en Brazilië, evenals van Japan vertegenwoordigen, zullen in deze wereldconferentie bijeen komen om hun bijdrage te bespreken in verband met het bevorderen van wereldvrede en -harmonie, het stimuleren van gezonde studieprogramma's voor kinderen en jongeren, en het uitdiepen van vriendschap en samenwerking tussen de Boeddhistische vrouwen overal ter wereld.

Deze conferenties worden om de 4 jaar gehouden en worden om beurten gesponsord door hogervermelde vrouwenbewegingen in Noord- en Zuid-Amerika en in Japan. Wanneer in de toekomst de Boeddhistische vrouwen van het Europese gebied formeel de "World Federation of Jodo Shinshu Hongwanji-ha Buddhist Women's Associations" vervoegd zullen hebben, zullen we inderdaad een echte wereldfederatie vormen, die kan bijdragen tot het verspreiden van de Nembutsu-leer.

Een van de belangrijkste agendapunten van deze Conventie is het 'aanmoedigen van de oprichting van een Boeddhistische vrouwenvereniging gekoppeld aan de respectiefflijke Jodo Shinshu tempels in Europa.' Om die reden hechten wij groot belang aan uw aanwezigheid als waarnemers. Volgende schikkingen voor uw aanwezigheid werden getroffen :

1. Reiskosten naar en van Kyoto zijn ten laste van de bijwonende personen.
2. Onkosten voor maaltijden en herberging gedurende de 4 dagen van de conventie zullen gedragen worden door het bestuur van de conventie.
3. Bevestiging van bijwonen van de conventie dient vóór 20 december 1985 te geschieden.

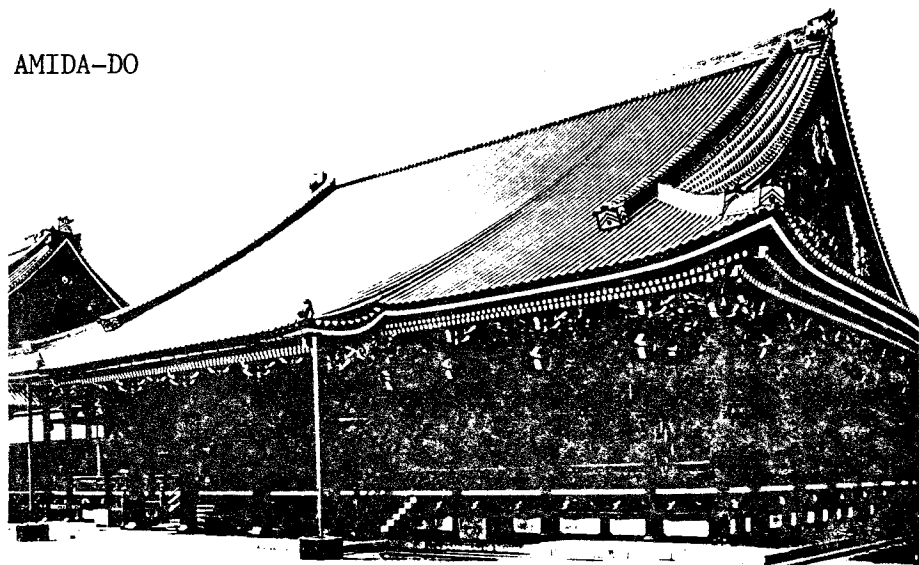
Kontaktadres is :

8th World Buddhist Women's Convention Office
Jodo Shinshu Hongwanji-ha
Horikawa-dori, Hanayacho-sagaru
Shimogyo-ku, Kyoto, 600 Japan

Voor wie graag meer details wenst over deze damesconventie, kan het Centrum de ontvangen documentatie fotokopiëren.

Noteren we dat het gaat om een conventie van Boeddhistische vrouwen, dus niet noodzakelijkerwijze Shin-Boeddhistische.

In dit verband ontving ons Centrum vanwege Japan Airlines een aanbod voor het organiseren van een groepsreis, welke buiten de 4 conventiedagen ook nog uitstappen en bezoeken o.a. aan Tokyo, Kyoto, Nara e.d.m. zou omvatten. Probleem is nog of deze organisatie in Europees of in Belgisch verband zal opgevat worden. In volgende Ekō blijkbaar meer details. Wat de prijs betreft, geldt de universele vuistregel : hoe meer deelnemers, hoe goedkoper. En seksistisch zijn we toch ook niet : heren mogen mee !

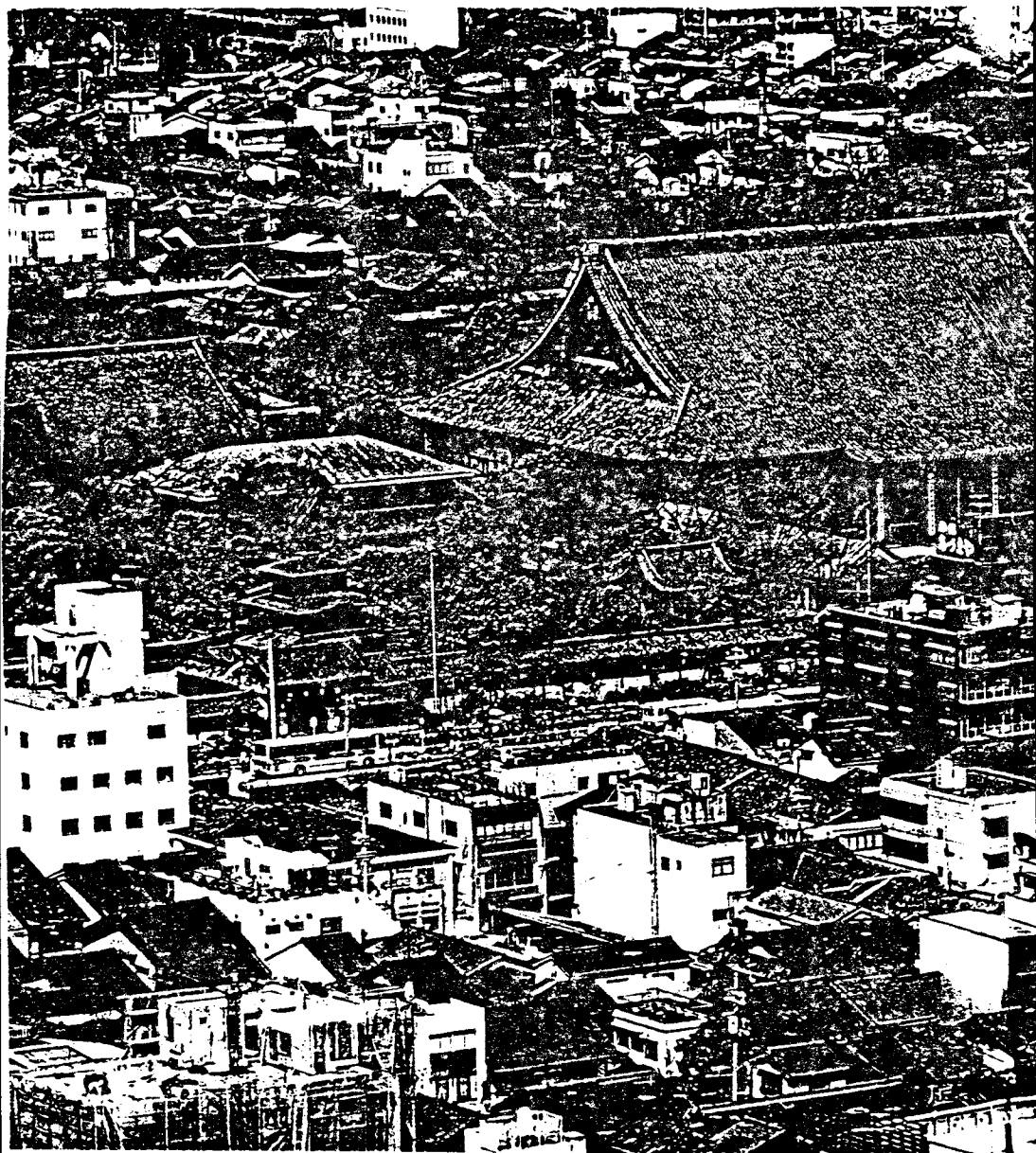
Onze trouwe lezers herinneren zich dat enkele jaren terug in Kyoto werd besloten het dak van de Amida-hal van onze Hoofdtempel Nishi Honganji te herstellen . Toen een aanvang werd gemaakt met de werken, bleek dat een gewone herstelling onmogelijk was en dat geheel het dak en een deel van het houten geraamte dringend moesten vervangen worden . Hierdoor bleef de Amida-hal dan ook jaren buiten gebruik .

Dit voorjaar werd het gerestaureerde gebouw eindelijk uit zijn metalen stelling bevrijd en in mei werd het plechtig opnieuw in gebruik genomen . Te dier gelegenheid heeft Jiko-ji een telegram van gelukwensen aan Hoofdbabt Go-Monshu Koshin Ohtani gezonden .

De Amida-do is de tweede grootste hal van het Nishi-Honganji complex . De bouw dateert van 1590, maar zoals wij hem nu kennen, werd hij in 1760, na een brand, heropgetrokken . Hij is een typisch voorbeeld van de Irimoya-zukuri-stijl kenmerkend voor de Edo-periode, net als de grotere Goel-do (Shinran-hal) en meet nu 45,16 m x 42,11 m x 25,90 m, d.i. iets meer dan voordien door de noodzaak van bijkomende versterkingen voor het houten geraamte .

Zoals praktisch alle oudere Japanse tempels, is hij helemaal opgetrokken in hout (met papier voor ramen en deuren), dat nu weliswaar grondig behandeld werd tegen brand, verrotting en ongedierte . De constructie is volgens de Japanse traditie ook bestand tegen aardbevingen . Maar in tegenstelling tot de tempels van de andere Boeddhistische stromingen, zijn de Honganji-tempels gekenmerkt door het feit dat de "gejin", het gedeelte waar de gelovigen plaats nemen, veel groter is dan de "najiin" voor de priesters .

In de middennis bevindt zich het beeld van de staande Amida (vandaar ook de naam van de hal); aan weerszijden hangen rolschilderingen : links de Zeven Patriarchen, en rechts Prins Shotoku , de 'vader' van het Japanse Boeddhisme. Het is in deze hal dat het eerste deel van de ochtenddienst wordt gehouden : het reciteren van Sambutsu-ge .

Midden in de drukte van Kyoto's middenstad, aan de Horikawa-dori, ligt de Hoofdtempel NISHI HONGANJI.

De grote hal links is de Goei-do (Shinran-hal) ; rechts ervan ligt de gerestaureerde Amida-do .

Honolulu : I.A.S.B.S.

Het tweede congres van de International Association of Shin Buddhist Studies (I.A.S.B.S) ging door op 3, 4 en 5 augustus in het Ala Moana Hotel te Honolulu, op het eiland Oahu van de Hawaii-archipel .

De keuze van Hawaii en Honolulu is niet lukraak (en ook niet voor de storokjes van de hoelahoela-meisjes, die behoren tot een Hawaii-illusie...) gebeurd . Hawaii is immers een uniek en zeer opmerkelijk geval, vooral op het gebied van ethnische en religieuze cohabitatie .

Buiten de inheems, Polynesische Hawaiianen, die nu een bewuste minderheid vormen, maar waarin 'zuiver ras' zo goed als niet meer voorkomt, vindt men hier ethnische en religieuze groepen vanuit zo goed als de gehele wereld vergaard . En het merkwaardige is dat ze doodgewoon samenleven alsof het de doodgewoonste zaak ter wereld was...

Allicht de in aantal belangrijkste ethnische groep is die van de afstammelingen van de Japanse 'gastarbeiders' die eind 19de, begin 20ste eeuw met scheepvrachten ingevoerd werden voor de vuile en zware karweien op de plantages en in de openbare werken . Eveneens uit Azië kwamen drommen Chinezen, later ook veel Filippino's, Koreanen en sedert enkele jaren ook Vietnamezen . Het blanke ras is niet enkel vertegenwoordigd door de Angelsaksische "Caucasians", de eertijds koloniserende heersers, maar ook door de klein- en achterkleinkinderen van suikerrietteelers uit Madeira, die nu nog steeds een hechte Portugeessprekende gemeenschap vormen . Bovendien zijn er Indiërs, Samoanen, Tonga-ezen... zelfs Belgen...

België staat in Hawaii trouwens in een geur van heiligheid . Dit beslist in tegenstelling tot de opinie in heel wat andere regionen ; maar dat komt natuurlijk door de melaatsenheilige Pater Damiaan uit het Kempense Westerlo . "Father Damien" staat (als éniġ standbeeld) vóór het State Capitol .

Religieus is in dit Belgenminnend land de diversiteit even groot . De grote meerderheid bekent zich tot één of andere vorm van Christendom, maar dan hopeloos verdeeld in een mozaiek van kerken en kerkjes . Buiten de Rooms-Katholieken (heel wat Vlaamse paters zijn in Hawaii werkzaam, meestal Scheutisten) en een kleine Grieks-Orthodoxe groep, zijn het zo goed als alle plusminus Protestantse gemeenschappen ; enkele zijn verspreid over de wereld, maar heel wat van de kerkjes zijn uitsluitend lokaal : hier mag en kan immers iedereen een eigen kerk, een eigen religie uit de grond stampen . Volgens het telefoonboek van Honolulu, zouden er enkel al in dit district, zo'n 200 "churches" zijn .

Onder de Boeddhisten van alle slag en afstamming, vorat de Jodo-Shinshu (om historische redenen) de grote meerderheid . Bovendien zijn praktisch alle Shin-Boeddhisten gegroepeerd rondom de Honpa Hongwanji Mission, die de oudste "Buddhist Church" in Hawaii is en weldra een eeuw oud is .

Het Shin-Boeddhisme is in Hawaii een levende werkelijkheid ; het groepeer niet langer enkel mensen van Japanse afkomst, maar ook een toenemend aantal "Caucasians" en zelfs Polynesiërs en Chinezen . Onder de drijfkrachten van dit Hawaiiaanse Shin-Boeddhisme, spelen deze "Caucasians" vaak een belangrijke rol . Denken we maar aan Rev. Ruth Tabrah en aan Prof.Dr.Alfred Bloom .

Een groot gedeelte van de organisatie van het IASBS-congres rustte dan ook op hun schouders . Deze organisatie was in alle opzichten een onbetwist succes ! Mede uiteraard door de daadwerkelijke steun van de Hongwanji-geestelijkheid en de enthousiaste inzet van de dames en de heren van de lekenverenigingen .

Heel wat van die mensen hadden er bovendien aan gehouden alle lezingen bij te wonen . Als men bedenkt dat de IASBS een academische vereniging is, waar de HH. Professoren hoogtij viëren in hun jargon, en dat heel wat van de onderwerpen buiten de belangstellingssfeer en boven het petje van de "gewone gelovige" gingen , dan kan men die vastberadenheid erbij te zijn, en de verbeterheid méér te weten te komen over zijn eigen religie, slechts bewonderen .

Nuttig is ook te weten dat de leden van IASBS niet noodzakelijkerwijze Boeddhisten zijn, maar dat er ook Christenen en agnostici onder zijn . Wat die professoren uit geheel de wereld verbindt, dat is hun belangstelling, die het Shin-Boeddhisme tot hun privé of professioneel studieonderwerp gemaakt heeft .

Hieronder volgen enkele van de behandelde onderwerpen ; de tekst is gebaseerd op de synopsissen door de sprekers zelf opgesteld . Van enkele sprekers was geen synopsis tijdig genoeg ingediend ; hun onderwerp zal afzonderlijk kort vermeld worden . Voorzien is overigens dat de integrale teksten geleidelijk in The Pure Land zullen gepubliceerd worden .

Prof. Michio TOKUNAGA (Kyoto Women's Univ.): The "Non-Self" Aspect in Shinran's Concept of "Faith"

Shinran is gekend doordat hij de diepgang van het "vertrouwen" in Amida's Voortijdelijke Gelofte beklemtoond heeft ; deze Gelofte maakt immers de verlossing van de wezens mogelijk zonder hiervoor enige voorwaarde te stellen . Bijgevolg betekent "vertrouwen" in de Voortijdelijke Gelofte de volkomen overgave van zichzelf aan de werkzaamheid van de Gelofte . Met andere woorden : het betekent niet-werkzaamheid vanwege de persoon, d.i. de totale negatie van de egogerichte zelf-werkzaamheid . "Zelfkracht" is in Shinrans terminologie daarom de sleutel om duidelijk te maken wat "vertrouwen" is . Deze lezing beoogt het begrip "zelfkracht" te testen door de door Shinran hiervoor gebezigde synoniemen te onderzoeken ; hierdoor zal "vertrouwen" in de Voortijdelijke Gelofte gedefinieerd worden als de negatie van elke gehechtheid, zelfs aan Amida . Het wordt aldus als het ware, een "vertrouwen" in een "lege Heiland" . We zien hier een begrip verwant aan anupalambha, een essentieel concept in verband met sunyata in het Mahayana Boeddhisme .

Prof. Juko MINAMOTO (Ryukoku Univ., Kyoto): Shinran's Tariki and the Character of Religious Intuition

Shinran heeft voorgestaan dat Shinjin geschonken wordt door de Tathagata . Dit betekent dat Shinjin niet ontstaat uit Jiriki (zelfkracht), maar uit Tariki (Anderkracht) . Wat nu is de eigenlijke betekenis van de zin : "Shinjin ontstaat uit Tariki ?" . Zuiver doctrinaal gesproken, heeft Shinjin zijn oorsprong in de Tariki van Hongan (de Gelofte bij uitstek, pūrvapranidhāna), maar wanneer we de religieuze ervaring van naderbij bekijken,

stellen we vast dat het karakter van de religieuze intuïtie één van de bronnen is waaruit het Tariki-denken voortkomt .

Prof. Emer. Kakue MIYAJI (Ryukoku Univ. & Santa Barbara Univ.):
Some Remarkable Characteristics of Jodo-Shinshu

- (1) Verlossing verzekerd enkel door het "Vertrouwen-Gemoed ("Yuishin-shoin").
- (2) Heil door Amita-Buddha's Absolute Kracht ("Zettai-tariki").
- (3) Heil ook voor de bozen ("Akunin-kyūsai").
- (4) Geboorte in het Reine Land betekent Verwezenlijking van het Boeddhachap ("Ōjō-soku-jōbutsu").
- (5) Absolute negatie van elke vorm van bijgeloof ("Meishin-haijō").

Kyoko NISHIZAKI (Ryukoku Univ., Kyoto): The Significance of Nembutsu , "Namu Amida Butsu"

Standpunt : Wat betekent de Nembutsu in mijn leven ?
Wat betekent de Nembutsu voor mij ?
Wat betekent "een Nembutsu-beoefenaar" voor mij ?

- I. De betekenis van Grote Praktijk ("daigyo")
 1. De Grote Praktijk, Namu Amida Butsu, is de Naam (myogo) van de vervulling van Amida's Voortijdelijke Gelofte .
 2. De Naam van de vervulling van Amida's Voortijdelijke Gelofte betekent : Groot Mededogen .
- II. De betekenis van Groot Gemoed ("daishin")
 1. De betekenis van het feit dat "Gemoed" ("shin") afhankelijk is van "daigyo". Rein Gemoed .
 2. De betekenis van de zin "Waar Shinjin en Nembutsu"
 3. De betekenis van de zin "Verwezenlijking van Boeddhachap door de Nembutsu : dit is de ware essentie van het Pad van het Reine Land."
- III. De betekenis van de levensopvatting van "een Nembutsu beoefenaar".
 1. De betekenis van de ware onderlinge afhankelijkheid : "De mens van Nembutsu (bewandelt) het enkele pad zonder hindernissen".
 2. De betekenis van de zin : "Wanneer ik van nabij Amida's Gelofte overweeg, ontstaan uit vijf kalpa's meditatie, dan stel ik vast dat dit uitsluitend gebeurd is voor mijzelf, Shinran, alleen !"

Dr. Nobuo HANEDA (I.B.S., Berkeley): The Final Dharma Theory as the Basis of Shan-tao's Doctrine

Talrijke geleerden hebben erop gewezen dat de theorie van de Laatste Dharma ("periode van de verworpen Leer") een van de belangrijkste doctrinale fundamenteën is van de Chinese Reine Land doctrine . Traditioneel wordt deze theorie gezien als het determinerend motief in Tao-ch'o's denken . Spreker meent dat deze zelfde theorie van vitaal belang is eveneens voor Shan-tao's denken . Nochtans is spreker van mening dat de belangrijke rol van deze theorie voor Shan-tao tot nu toe niet grondig onderzocht is

geworden . Deze lezing streeft ernaar dit punt te verduidelijken, volgens het schema :

I. Wat is de theorie van de Laatste Dharma ?

II. De theorie van de Laatste Dharma vóór Shan-tao

(a) De Schijn-Dharma theorie bij T'an-luan

(b) De Laatste Dharma theorie bij Tao-ch'o

III. De theorie van de Laatste Dharma in Shan-tao's denken

(a) De theorie van de Laatste Dharma als basis voor Shan-tao's opvatting over het "menselijk potentieel"

(b) De theorie van de Laatste Dharma als basis voor Shan-tao's opvatting van Praktijk .

Prof. Allan A. ANDREWS (Vermont Univ.): Perspectives on Honen's Movement Revealed by the Kofukuji Temple's Indictment.

Deze lezing wil trachten licht te werpen op de toenmalige opvatting over Honen, zoals uitgedrukt in Jokei's "Kofukuji sojo" (Beschuldiging vanwege Kofukuji Tempel tegen Honen). Na een overzicht van de omstandigheden waarin dit document werd opgesteld en de aard van de beschuldigingen die het bevat tegen Honens beweging . Spreker wil aantonen dat de eerste en ernstigste beschuldiging was dat Honen het inzicht had een nieuwe "shu" (Boeddhistische school, orde of secte) op te richten zonder enige keizerlijke vergunning en zonder duidelijke persoonlijke transmissie van de Dharma .

Dit toont ons een opvatting over religie ten tijde van Honen welke volledig verschilt van onze hedendaagse inzichten . Religie was in die tijd een openbare aangelegenheid ; instituties en handelingen dienden door de overheid erkend te worden . Tegenwoordig is religie een privé-zaak tussen man of vrouw en zijn of haar God of Boeddha; naar onze opvattingen heeft de staat noch recht noch grond tussenbeide te komen in onze spirituele beleving . Ten tijde van Honen vereiste een geloofsopvatting een persoonlijke en formele transmissie ; nu kan een geloof privé zijn zonder erkende transmissie om de authenticiteit ervan aan te tonen . Spreker suggereert dat dit onderscheid ons allicht kan helpen de vervolgingen waaraan Honen en zijn beweging bloot gestaan hebben, te begrijpen . Spreker wil aan op basis van de "Sammai hottokuki", dat Honen meende een persoonlijke transmissie van de Reine Land Dharma ontvangen te hebben van Shan-tao (Zendo), wat hem terechtvaardigde in "Senjaku Shu" een nieuwe "shu" uit te roepen .

Prof. Asaeda ZENSHŌ (Ryukoku Univ., Kyoto): Problems in the Study of the Myōkōnin

Deze lezing is een poging aard en geschiedenis van Jōdo-Shinshū te verduidelijken aan de hand van de geschiedenis van de research gewijd aan de Myōkōnin . Om dit te doen, dient men de diverse studies eraan gewijd in het verleden te onderzoeken . De benaming "Myōkōnin" is gebruikt geworden voor diepgelovige aanhangers van de Shinshu-traditie sedert de Edo-periode, toen het werk "Biografieën van de Myōkōnin" samengesteld werd .

De problemen in research aangaande de Myōkōnin omvatten : (1) de transmissielijnen van hun onderricht ; (2) research over de authenticiteit van de vermeldingen, in 't bijzonder de problemen in verband met manuscripten en gedrukte uitgaves ; en (3) een onderzoek van de inzichten van de verschillende onderzoekers aangaande het imago van de Ideale gelovige in Jōdo-Shinshū . Deze problemen worden besproken aan de hand van representatieve voorbeelden van onderzoek in het verleden en suggesties voor toekomstige research .

Dr.Toshikazu ARAI (Ryukoku Univ.,Kyoto): The Myogo as Religious Symbolism

Bedoeling is de betekenis en de functie van de Myōgō, de Naam van Amida Buddha, te verduidelijken . De Myōgō is het scharnierpunt van de Jōdo-Shinshū; toch is het niet gemakkelijk een duidelijke, overtuigende verklaring voor de Myōgō te vinden . Sommige verklaringen zijn overladen met conventionele, steriele termen, terwijl andere weer te subjectief zijn, ofschoon gebaseerd op een zuiver religieuze ervaring . Spreker analyseert verschillende functies van de Myōgō, zich baserend op de geschriften van Shinran Shōnin en sommige diepgelovige Nembutsu-beoefenaars, de Myōkōnin, en in het licht van het Westerse concept van religieus symbolisme . Wanneer spreker het heeft over "religieus symbolisme" denkt hij aan de bepaling ervan gegeven door Paul Tillich in zijn "Dynamics of Faith" . De oorsprong van sprekers lezing berust eigenlijk in de twijfel of de Myōgō wel kan vereenzelvigd worden met het religieuze symbool in Tillich's definitie ervan . Tillich stelt dat alle religieuze symbolen wijzen naar hetgeen gezien wordt als het uiteindelijke doel, maar er nooit werkelijk één mee kunnen worden . Hij noemt het concept van eenheid van religieus symbool en het gesymboliseerde, "afgodig" ('idolatrōus'). Nochtans zijn er in de Jōdo-Shinshū talrijke vermeldingen die erop wijzen dat Myōgō en Voortijdelijke Gelofte één zijn . Immers, de ware heilsvulling in het Shin Boeddhisme, heeft plaats onmiddellijk en simultaan met het uitspreken van de Myōgō . Om te besluiten heeft spreker vier dimensies waarin de Myōgō werkzaam is, bepaald : eerst, de Myōgō als een 'teken' gebruikt in dagelijkse omgang, b.v. in toneel of kinderliederen ; ten tweede, de Myōgō als religieus symbool volgens Tillich's bepaling, d.i. met een grote afstand tussen het symbool en het gesymboliseerde ; ten derde, de Myōgō als een "supersymbool" in de zin dat het elke afstand in tijd en ruimte tussen symbool en gesymboliseerde transcendeert ; en, ten vierde, de Myōgō opnieuw als symbool uitgesproken als oprechte uitdrukking van dankbaarheid .

Rev. Philipp Karl EIDMANN : Is a Paragraph Missing from the Amida Sutra ?

In de vijfde paragraaf van Kumarajiva's versie van de Amida Sutra, vinden we de woorden "Geel goud is de aarde".

De bestaande Sanskriet tekst is zeer gelijkend . Nochtans bij aandachtig lezen van de paragraaf, krijgt men de indruk dat deze woorden a.h.w. indringers zijn in deze passage, waar in de eerste helft gesproken wordt over de allesdoordringende hemelse muziek en in de tweede helft over het huldigen van de Boeddha's van het gehele heelal : de verwijzing naar de gouden aarde valt geheel buiten de toon. De Tibetaanse versie heeft evenwel een refrein dat deze woorden vooraf gaat en uit twee paragrafen bestaat ; de T'ang-versie van Hsuan Chuang heeft refreinen vóór en ná die woorden, waardoor drie paragrafen ontstaan . Het is daarom mogelijk dat de oortekst in deze passage twee of drie paragrafen had, maar dat die verloren gegaan kunnen zijn vóórdat Kumarajiva kennis had van de sutra . Aan de hand van de nog bestaande versies blijkt het evenwel zo goed als onmogelijk de eventueel ontbrekende paragrafen te reconstrueren .

Prof. Michael PYE (Marburg Univ.) : How Japanese is Shin Buddhism ?

Nu dat het Shin-Boeddhisme een internationale rol begint te spelen, stellen zich twee vragen . Eerst is er het probleem van de vertaalbaarheid en mededeelbaarheid van het Shin-Boeddhisme in niet-Japanse termen . Ten tweede is er het probleem van de verhouding tussen het Shin-Boeddhisme en de andere Boeddhistische tradities en, eigenlijk vooral, tot de wortels en het algemene karakter van het Boeddhisme . Beide vragen kunnen samengebond worden in de vraag "Hoe Japans is het Shin-Boeddhisme ?" Deze formulering dient op haar beurt echter gezien te worden als een onderdeel van het verderstreckende probleem in hoeverre het Boeddhisme in 't algemeen ervaren wordt door de Japanners en ook door anderen, als zijnde universeel van aard . Het is duidelijk dat deze situatie analoge verschijnselen heeft ook in andere tradities, maar zeker problemen stelt in de actuele context van de diverse Japanse religies . Deze verdere beschouwingen vormen de context en aanleiding tot verdere overweging over specifieke aspecten van het Shin-Boeddhisme, namelijk de conceptuele, rituele, sociale en subjectieve aspecten, samen met de traditioneel-dynamische dimensie ervan .

Rev. Eizo TANAKA (Tokwa High School) : The Anjin Ketsujo-sho , the Secret Key to Shin Buddhism

Spreker heeft dit werk in het Engels vertaald . Hij behandelt de verschillende problemen eraan verbonden , o.a. de anonieme auteur, de impact van de mystiek-gerichte inhoud op de evolutie van het Shin-Boeddhisme, de boeddho-logische problemen als de essentiële eenheid van Absoluut Boeddhachap en Nenabutsu-beoefenaar of de nadruk gelegd op het "Vredige-Rust-Gemoed" ('anjin'), bedrip dat sedert Rennyō Shōnin een grote rol gespeeld heeft in het Shin-Boeddhisme .

Prof. Hisao INAGAKI (Ryukoku Univ., Kyoto) : Amida Samadhi and Nembutsu Samadhi

"Mida zanmai" (Amida Samadhi) is een term gebruikt door Shin-boeddhologen en verwijst naar de samadhi (concentratietoestand) waarin de Boeddha trad vooraleer hij de Grote Sutra predikte. Eerst wordt onderzocht naar de oorspronkelijke betekenis van de term en diens verhouding tot de Nembutsu Samadhi. Vervolgens wordt gepoogd de geschiedenis en de soteriologische betekenis van de Nembutsu Samadhi te verduidelijken ten opzichte van de Pratyutpanna Samadhi en de Boeddha-Visualiserings-Samadhi. Ten slotte en als conclusie, wordt aangetoond dat beide Samadhis de ruggegraat vormen van het Reine Land Boeddhisme in 't algemeen, en dat ze aan de basis liggen van het Shin-Boeddhisme en van zijn praktijk.

Dr. Roland TATSUGUCHI (Shinshu Kyokai) : B.F. Skinner and Jōdo-Shinshu

De geldigheid van werkzame conditioneringstechnieken gebaseerd op empirische gegevens afgeleid van gecontroleerde laboratoriumexperimenten worden in deze lezing niet in vraag gesteld. Wat wél een vraag blijft in Skinners zoeken naar een gedragswetenschap en -technologie om de onrechtvaardigheden en de problemen van de mensheid te genezen, is zijn dogmatische bewering dat de genetische verworvenheid en de uitwendige milieufactoren, die hij technisch etiketteert als 'contingenties', de enige en uitsluitende factoren zijn controleren en dus determineren hoe het menselijke organisme, of andere niet-menselijke hierbij betrokken organismen, handelt. In deze beslist éénzijdige visie, ontkent Skinner het bestaan van de realiteit van "menselijk bewustzijn"; deze loochening van cognitieve-cogitatieve functies in de mens dient in vraag gesteld te worden, voornamelijk door een Boeddhistisch gerichte analyse van de mens, zijn milieu en zijn realiteit.

De contradicties en paradoxen vervat in Skinners "environmental determinism" worden eveneens onderzocht in functie van elementen van 'hakarai' ("berekeningen, problematiek") en de daaraan gekoppelde term 'jiriki' ("zelf-kracht"), welke beide menselijke kracht, menselijke intelligentie en menselijke controle impliceren. De implicaties van 'jinen' ("natuurlijkheid") en zijn tweelingsconcept 'tariki' ("Ander-Kracht") worden besproken en vergeleken bij de assumpties van een onpersoonlijke wetenschappelijke en technologische methode welke verondersteld wordt vrij te zijn van menselijke berekeningen. In Skinners geval, blijkt zijn wetenschappelijke objectiviteit niet zo onpersoonlijk te zijn als hij wel beweert.

Van enkele lezingen waren geen synopses beschikbaar. Ziehier dan een overzicht opgesteld door uw verslaggever, en wel in alfabetische volgorde:

Rev. Keisai DOKI : Jataka Tales and Dharmakara's Practices

De Jataka-verhalen hebben in het Boeddhisme steeds een grote educatieve rol vervuld . Het Reine Land Boeddhisme is er geen uitzondering op . Zowel Shan-tao als Honen hebben het belang van de Jataka's beklemtoond, maar toonden daarbij aan dat deze verhalen niet enkel betrekking hebben op de voorgeschiedenis van Shakyamuni Buddha, maar ook in verband kunnen gebracht worden met Dharmakara Bodhisattva, de causale staat van Amida Buddha.

Prof. Jean HIGGINS : Luther and Shinran on "Fides Sola": A Textual Study

Shinran en Luther leefden in duidelijk verschillende geografische, historische, culturele en religieuze situaties, maar de bijdragen die elk leverde aan de eigen religieuze traditie vertonen opmerkelijke parallellen, wat betreft het probleem van hervorming, heilsleer, het geloof-gebeuren. Beperkt men zich tot enkel deze punten van gelijkenis, dan kan gesteld worden dat de essentie van Shinrans heilsleer (Geloofte, Naam en Vertrouwen) gelijklopend is met die van Luther (Belofte, Woord en Geloof).

Prof. Shitoku A. PEEL (Fac.Vergel.Godsdienstwet.,Antwerpen) : Acculturation of Shin Buddhism in Europe

Aansluitend bij de lezing in Harvard Univ. vorig jaar, behandelde spreker nu de dilemma's op theologisch en/of boeddhistisch vlak : de religieuze milieu-situatie, de verhouding Oosters/Westers en de verwarringsmogelijkheden, dialogeren met Christenen, atheïsten en Boeddhisten van andere strekkingen .

Rev. Ruth TABRAH (Buddhist Study Center, Honolulu) : Dewdrop on Grassblade : Shin Buddhism and the New Physics

Sedert enige tijd heeft de moderne wetenschap, vooral de fysica, definitief afscheid genomen van het mechanische wereldbeeld . Dit heeft geleid tot nieuwe vormen van kennisleer en logica en de introductie van begrippen die een sterke verwantschap vertonen met begrippen uit de Boeddhistische filosofie . Spreker behandelt deze begrippen en hun onderlinge verhouding aan de hand van de theorieën van David Bohm .

Prof. Taitetsu UNNO (Smith College) : Toward a Shin Buddhist Dharmology

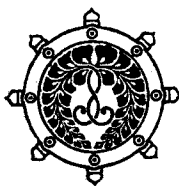
Spreker legt er de nadruk op dat de presentatie van de Shin-doctrine nog geheel in de ban blijft van de Japans-traditionele restricties uit de Tokugawa-periode ; hierbij worden de gemeenschappelijke wortels met alle scholen van het Boeddhisme verduisterd, waardoor het mogelijk is geworden dat buitenstaanders de Jōdo-Shinshū konden beschouwen als een afwijking of een vervorming van het Boeddhisme . Nadruk dient gelegd te worden op punten van gemeenschap : anatman , śūnyata, enz. Het is in die zin dat Shinrans denken dient uiteengezet te worden.

Rev.Bishop Seigen YAMAOKA (B.C.A.) : Jodo Shinshu Religious Education Studies: A Study into the Meaning of Transmission

De basisdoctrines van Jōdo-Shinshū kunnen niet in een eeuwig onveranderlijke vorm overgeleverd worden, maar dienen in de overdracht aangepast te worden aan de sensibeleiteit van elke periode en van elk milieu . Dit vooronderstelt een onderwijsstructuur die naar de mensen toegaat en rekening houdt met de omstandigheden waarin die mensen leven en met de problemen waarmee ze geconfronteerd worden . Het vasthouden aan geijkte vormen van transmissie leidt onvermijdelijk, zeker in het contact met Westerse religieuze en filosofische tradities, tot ernstige interpreteringsfouten .

Shitoku heeft van zijn verblijf in Hawaii gebruik gemaakt om oude vrienden en bekenden te ontmoeten, maar ook om nieuwe vrienden te maken . Hij kwam tweemaal voor de radio, sprak in enkele tempels, leidde een driedaags seminarie te Kealakekua op Hawaii (opgelet lezer : IN Hawaii betekent in de staat Hawaii, de archipel gevormd door de zes grotere eilanden van de groep; OP Hawaii betekent op het eiland dat Hawaii heeft -'The Big Island'- en dat zijn naam aan de groep gegeven heeft), waar hij eveneens, aan de andere kant van het eiland, de feestrede uitsprak op de jaarlijkse conventie van de lekenverenigingen, naar aanleiding van het feit dat het juist 100 jaar geleden was dat de eerste gastarbeiders uit Japan in Hawaii ingevoerd werden .

Hij maakt van de gelegenheid gebruik zijn diepe dank uit te spreken voor al diegenen die ervoor gezorgd hebben dat zijn verblijf zo aangenaam mogelijk was : eerst en vooral de familie Charlie en Connie Fukumoto, waar Shitoku een heerlijk onderdak gevonden heeft, Rev. Kondo van het Buddhist Study Center, Rev. Makino van Mililani Hongwanji, Bishop Yoshiaki Fujitani en geheel diens gezin, Rev. Muneto van de Kona Hongwanji te Kealakekua en de vele vele anderen...Mahalo !

GASSHO

Jiko-ji in 't nieuw

"Gassho" is de Japanse term voor het Indische "anjali" : de handpalmen samenvoegen in een gebaar gelijktijdig van groeten, vragen en danken , zonder dat men daarbij eigenlijk precies denkt aan één van die drie werkwoorden, maar waarbij ze alle drie een geheel vormen dat de gemoedstoestand weergeeft .

Gassho staat hier om een groet te brengen aan allen die bijgedragen hebben tot het totstandkomen en uitgroeien van de nieuwe Jiko-ji ; maar ook een hartelijke groet aan allen die in de toekomst onze Shin-Tempel een bezoek zullen brengen . Jiko-ji staat immers open voor allen die zich geroepen voelen tot een nadere kennismaking met het levende Boeddhisme of tot een persoonlijk beleven van de Leer .

Dat zijn dus niet enkel de "Shin-Boeddhisten" . Ofschoon deze tempel zich nadrukkelijk en onvoorwaardelijk beroept op de Jodo-Shinshu Honganji-ha obediëntie en bijgevolg de verlossings uit de lijdensexistentie door de Ander-Kracht Nembutsu benadrukt en verkondigt, toch wil hij ook een 'thuiss' zijn voor Boeddhisten van andere schoien , - juist zoals dit in het verleden al was .

Maar er is meer dan enkel een 'onthaal' te zijn . Er is eerst en vooral de functie van tempel : van leercentrum , van gezamenlijke beleving en gesprekken . Jiko-ji was immers de eerste Shin-Tempel in Europa welke officieel van de Hongan-ji de erebetiteling "-ji" gekregen heeft . Voordien was er wel kortstondig een "Andachtsraum" te Berlijn ; er waren 'mobiele' erediensplaatsen te Londen en Genève, maar het was toch te Antwerpen dat het eerst (zij het ook in een huurpand) aan een 'full-service' tempel kon gedacht worden . Nadien stichtte Rev.Eracle te Genève een tweede tempel, welke de benaming "Shingyo-ji" kreeg.

De nieuwe Jiko-ji wordt de eerste eigen eigendom van een Europese Shin-Gemeenschap . Dank zij een gulle schenking, werd het Centrum voor Shin-Boeddhisme v.z.w. eigenaar van een ruime woonst met twee bovenverdiepingen, met d'rachter een heuse stadstuintje, een voorschot groot, maar waar toch wat seringen en rozen in bloeien .

Twee kamers beneden worden doorgeslagen om één grote ruimte te vormen : dat wordt de eigenlijke tempelruimte, met een verhoogde "nai-jin" in traditionele Japanse stijl, en een ruime "ge-jin" voor de gelovigen . Achter deze tempelruimte komt een ruim kantoor/ontvangstkamer, waarachter een keuken .

Hogerop bibliotheek , archief , stapelplaats voor boeken enz.

De tweede bovenverdieping wordt ingericht als verblijfkamers voor gasten en/of studenten . Twee kamers worden elk uitgerust met twee 1-persoonsbedden plus het nodige meubilair om een kortstondig verblijf zo aangenaam mogelijk te maken . Ook op die verdieping een kleine keuken waar gasten hun eigen kopje koffie en hun eigen ontbijt kunnen verzorgen .

Dat is allemaal erg mooi , -- maar zover zijn we nog niet .

Het is immers niet voldoende over nette ruimten te

beschikken, men moet die ook nog aankleden en bemeubelen . En dat is een ander paar mouwen.

Het is geen geheim dat onze biblioteekkasten benauwend klein zijn geworden . Ook in de Grote Beerstraat gebeurde het dat we stoelen te kort kwamen en dat de tafel te klein was . Dat zal nu nog erger worden .

Voor de "keuken" zullen we een hoge kast bij het bestaande buffet moeten voegen . Een klein kookstelletje zou welkom zijn, evenals een kleine koelkast, plus een degelijke tafel .

Voor de ontvangstkamer : een grote tafel, wat vitrinekasten zouden er niet misstaan . Verlichtingsarmaturen zijn overal een noodzaak . Voor de gastenkamers hebben we alles nodig : bedden, matrassen, beddegoed, kleerkasten, studeertafels, gordijnen, verlichting ; voor het gastenkeukentje eveneens een kleine koelkast (onze gasten zullen blijkbaar hoofdzakelijk 's zomers komen), een komfoortje, keuken- en eetgerei, een mini-wasmachine, schoonmaakgerief, handdoeken... Verplaatsbare elektrische convectoren zouden moeten instaan voor lokale bijverwarming .

Het verlanglijstje kan op die manier lang worden . Maar niets is absoluut dringend . We zullen trachten zoveel mogelijk en geleidelijkaan nieuw te kopen , maar ...

Wanneer er dus onder onze vrienden mensen zijn die dergelijke wensobjecten in hun bezit hebben, er geen gebruik van maken en ze aan onze tempel willen schenken...o.k... graag die "dana" aangenomen .

Maar svp : geen aflatertjes . We zouden graag alles op sobere, moderne en schone (op z'n Vloms en op z'n Ollands !) wijze ingericht zien, met degelijke dingen waarover niemand zich hoeft te schamen : noch de schenker noch de ontvanger noch de gebruiker .

Persoonlijke inzet wordt op prijs gesteld : ook voor later . In Japan bestaat er op dit vlak een mooie gewoonte . Groepen gelovigen die de Nishi Honganji komen bezoeken en vanuit alle hoeken van Japan komen, besteden een deel van hun pelgrimsdag(en) aan collectieve schoonmaakkarweitjes . Men ziet ze dan, oud en jong, mannelijk en vrouwelijk, ijverig aan de slag met dweil en bezem. met blik en borstel, met hark en tuinschop . Want de tempel is hùn huis en hun huis moet schoongehouden worden . In andere denominaties, behoort die schoonmaak tot de dagelijkse taak van monniken en novicen ; maar vermits het Shin-Boeddhisme geen monnikengemeenschappen heeft, zijn het de leken die deze verdienstelijke taak op zich nemen . Onnodig erbij te vertellen dat die schoonmaak gepaard gaat met heel wat leute.

Zou zo'n voorbeeld bij ons navolgbaar zijn ? waarom zouden we het niet eens proberen en later zo'n "schoonmaakfeest" beleggen , met achteraf een "pot-luck dinner" waarop elk deelnemer wat te eten of te drinken bijdraagt ? Wie suggereert er wat in deze zin ?

Dat zijn dus perspectieven , plannen en gebedel in verband met Jiko-ji . Vergeten we echter niet dat een morele medewerking en een actieve sympathie eveneens noodzakelijk zijn !

Voor al wat elk van u kan doen : GASSHO !

Op 22 juni greep de Nationale Boeddhadag plaats, eens te meer in het prachtige park plus museum te Mariemont. De opkomst was bijzonder groot; in dit verband dient onderlijnd dat, voor het eerst blijkbaar, de "inboorlingen" in groter aantal aanwezig waren dan de Aziatische Boeddhisten. Bij deze laatste, waren de Vietnamezen en de Cambodjiaan, met hun respectieffelijke geestelijke leiders, het best vertegenwoordigd.

Ondanks de dreiging van wat donkere wolken en enkele regendruppels, was de collectieve hulde aan de Boeddha een getuigenis van diepe devotie.

's Namiddags hadden in de voordrachtzaal vier lezingen plaats. Eerst gaf de Eerwaarde Candagiriko Bour Kry, abt van het Vatt Khemavaram klooster te Parijs, een lering over de kernen van het Boeddhistisch leven. Hij hield deze uiteenzetting in het Khmer ter intentie van de talrijk aanwezige Cambodjiaanse gezinnen, maar de tekst werd quasi-simultaan met grote kundigheid in het Frans omgezet door zijn assistent-monnik.

Vervolgens sprak Shitoku over de perspectieven voor het Boeddhisme in Europa, waarbij hij het belang onderlijnde van te streven naar een autochtoon beleven van de Buddha-Dharma, een geleidelijke, maar natuurlijke en spontane overgang naar een Boeddhisme met een Europees gezicht, waarbij evenwel de banden met de traditionele overdracht via Aziatische culturen niet mag verbroken noch onderschat worden. Hij waarschuwt tegen het risico van een artificieel, louter intellectueel of psychotherapeutisch "Euro-Boeddhisme".

Mevr. Talon, conservatrice in het Mariemont Museum, sprak over het Boeddhisme in het China van vandaag. Deze voordracht ging gepaard met de projectie van dia's, waarbij zo goed als onbekende aspecten van het Chinese Boeddhisme aan het daglicht kwamen. Uit haar lezing kon het publiek een degelijk, objectief beeld vormen van het Boeddhisme in het na-Mao China en over de problemen en vragen die in dit verband oprijzen.

De heer Patrick Laycock, bekend specialist van Thai-kunst en animator van de Belgo-Thai's Vereniging, gaf een fraai geïllustreerde uiteenzetting over het vervaardigen van Boeddha-beelden in Thailand, in hun drie categorieën: de echte Boeddha-beelden, de Boeddha's voor toeristen en ernaar overlappend, de namaak-antieke Boeddha's waarvoor een hele en bloeiende industrie ontstaan is.

De Boeddha-dag werd zoals gebruikelijk besloten met een puja.

Een tv-ploeg van RTBF nam de hoogtepunten van deze manifestatie op, evenals een interview van enkele verantwoordelijken. Enkele dagen later werden de beelden in het regionale nieuws op de beeldbuis gebracht. Diverse positieve reacties en contacten resulteerden uit dit programma.

De meeste aanwezigen waren de mening toegedaan dat deze "Mariemont 1985" misschien wel de beste was sinds jaren. We moeten het inderdaad de inrichters (en het Musée de Mariemont!) toegeven dat de organisatie gesmeerd liep. Onze diepe dankbaarheid daarvoor: Namu Amida Butsu!

"De Leer van de Boeddha"

Reeds jaren zeggen we dat de Nederlandse versie van "The Teaching of Buddha" te verwachten is. Het wachten is voorbij. Wanneer deze lijnen verschijnen, beschikt het Centrum blijkbaar over een stel Nederlandstalige exemplaren van dit werk, waarin originelen teksten uit de diverse Boeddhistische tradities bijeengebracht werden. Dit werk verscheen reeds in

een 15-tal talen ; nog een tiental andere vertalingen werden op het getouw gezet of zijn gepland, waarbij Russisch en Arabisch . Wordt dit grootse plan van de Japanse industrieel Yehan Numata (van de Mitutoyo Meetinstrumenten) verwezenlijkt, dan is de Leer van de Boeddha wereldwijd en in alle werelddalen beschikbaar .

Wat de Nederlandse uitgave betreft, ze is stevig gebonden en berekend op intensief gebruik . Wie dit werk wenst te ontvangen, stort 200 BF of Hfl 12 aan het Centrum als bijdrage in de onkosten . De equivalente prijs in de boekhandel voor dergelijk boek, ligt vier à vijfmaal hoger !

Nog boekennieuws

Zodra ons gebouw in de Pretoriastraat het aankan, neemt ons Centrum een ruime distributietaak op zich . Contacten met de Buddhist Study Center Press (Honolulu) en de B.C.A. (San Francisco) zijn zeer positief . Andere banden met het oog op verdeling zullen in de loop van de komende maanden nauwer aangehaald worden .

Bij de markantste publicaties van de laatste maanden, is een nieuw boekdeel van de Ryukoku Translation Center : "The Sūtra of Contemplation on the Buddha of Immeasurable Life", gewoonlijk 'Meditatiesūtra', 'Kangyo' of 'Amitayur-dhyāna-sūtra' genoemd . Prijs en verkrijgbaarheid zijn ons nog onbekend . In volgende Ekō zullen we deze uitgave uitgebreider bespreken .

Een andere merkwaardige publicatie is "December Fan", een serie Boeddhistische essays van de belangrijke socio-filosoof Manshi Kiyozawa (1863-1903) die aan de basis ligt van de moderne stromingen in het Reine Land Boeddhisme . De teksten van Kiyozawa, een besliste "must" voor elkeen die zich om spirituele, filosofische of sociologische redenen met het verschijnsel 'religie' bezighoudt . Deze bloemlezing werd in het Engels vertaald door Prof. Nobuo Haneda en gepubliceerd door Higashi Honganji, te Kyoto .

De "Jodo Wasan" is één van de drie liederenverzamelingen door Shinran in het Japans gedicht om op volksmelodieën gezongen te worden . Een eerste gedeelte ervan werd nu in het Portugees vertaald door Rev. Dr. Murillo Nunes de Azevedo : Jodo Wasan - Hinos da Terra Pura, in de Coleção Jodo Shinshu van het Honganji International Center te Kyoto .

Voor het Nederlandse taalbereik, publiceerde ons Centrum de brochure "Jodo Shinshu - Korte presentatie van het Shin-Boeddhisme", 35 pagina's waarin gepoogd wordt een Westers-georiënteerde benadering op te zetten, waarbij een bijzondere aandacht gaat naar een serie misverstanden betreffende het Shin-Boeddhisme als b.v. de verwarringen God/Boeddha of Hemel/Reine Land, het probleem van het heil enkel door "geloof", de Nembutsu als magische formule, enz. Prijs : BF 100 / Hfl 6 .

Ditzelfde boekje wordt waarschijnlijk eveneens in het Engels gepubliceerd . Voorzien is ook dat het zal opgenomen worden in een Franstalige publicatie .

BOEDDHISTISCH STUDIECENTRUM

Geen excuses meer voor "Vlaamse" Brusselaars !

De eerste studievondens van het nieuwe seizoen gaan door op donderdag 14 november en donderdag 12 december, telkens te 20 u., en zoals tevoren in het TREFCENTRUM KOEKELBERG, Pantheonlaan 14, 1080 Brussel. Onze contactman is de heer D.Garain, tel.(02)465 48 98.

Herinneren we onze lezers eraan dat dit Studiecentrum niet gebonden is aan enige sectarische organisatie, maar het Boeddhisme bestudeert in zijn overkoepelende algemeenheid zonder uitsluiting van om het even welke stroming. De gesprekken worden in het Nederlands gevoerd.

Allen die belangstellen in de Boeddhistische levensvisie zijn welkom. Drempelvrees is er om overwonnen te worden. De toegang is vrij.

FACULTEIT VOOR VERGELIJKENDE GODSDIENSTWETENSCHAPPEN

Dit confessioneel niet-gebonden instituut geeft op internationaal en universitair niveau onderricht in de wereldgodsdiensten en de ermee verbonden hulpwetenschappen. Het onderscheidt zich van alle andere onderwijsinstellingen ter wereld, die een gelijklopend programma adverteren doordat elke religie hier door een bevoegd docent van die religie gegeven wordt en niet door iemand van een andere, vaak opposerende levensopvatting.

Het cursussenpakket loopt over tweemaal twee jaar en mondt uit op een Master Degree ('graduaat) in de Vergelijkende Godsdienstwetenschappen. Het zijn dagcursussen; ze omvatten per jaar tussen 300 en 360 lesuren, gegeven te Antwerpen, in de Nerviusstraat 7, waar ook alle inlichtingen kunnen ingewonnen worden (tel.(03)218 71 63).

A L'INTENTION DE NOS AMIS FRANCOPHONES

Comme il fallait s'y attendre, notre grande préoccupation actuelle, c'est l'adaptation et la mise en marche de notre nouveau Jiko-ji. De gros travaux sont en cours : maçonnerie, plomberie, peinture, électricité... au point même que nous avons dû renoncer à plusieurs offices prévus (un peu malgré tout !) pour cause de coupures de courant ou coupures d'eau, mais aussi pour tous les risques de tomber ou de se salir vilainement. Mais le moral est bon : la fin de ces gros travaux est en vue. Si tout marche bien, il sera possible de commencer vers le début d'octobre, aux travaux de finition. Si le mobilier d'autel que nos amis japonais nous offrent arrive à bon port, nous pourrions en commencer le montage début novembre.

L'inauguration cérémonielle se fera probablement en août de l'année prochaine. Ce sera probablement le Prince-Abbé Monshu Koshin Ohtani lui-même qui nous honnera de sa présence et redédiera le temple. Cette solennité fera partie intégrante d'une suite de manifestations : la 4ème Conférence Européenne du Bouddhisme Shin, qui normalement aurait dû avoir lieu à Berlin, sera organisée à Anvers dans le cadre de l'inauguration du Jiko-ji ; un second colloque, plus académique celui-là, sera constitué comme une sorte de mini-conférence au niveau européen de l'I.A.S.B.S.

Parlant de l'I.A.S.B.S. : nos lecteurs trouveront dans le présent Ekō un résumé de tous les exposés de la 2ème Conférence Internationale de cette association, qui a eu lieu au début d'août à Honolulu et qui fut une splendide réussite, tant au niveau de l'organisation qu'au niveau des

textes présentés .

Notre Centre prépare la publication d'un petit volume comportant une présentation du Bouddhisme Shin, ainsi que la traduction (adaptée) de quelques-uns des éditoriaux ayant parus dans Ekō . Nous espérons que ce petit livre recevra un accueil favorable lors de sa parution, disons...en février .

Quant au contenu du présent numéro, il diffère de la norme déjà traditionnelle par l'absence de certaines rubriques, faute d'espace . Mais remerciens M. Karl Petit, bien connu de nos amis francophones, pour son article de très grand intérêt culturel .

J I K Ō - J I

Voor september en oktober blijven we vraagtekens plaatsen bij sommige avonddiensten, dit om begrijpelijke redenen . Wie twijfelt, doet best even het Centrum op te bellen .

ROOSTER DER BIJEENKOMSTEN

Zo 06.10 10.30 Mem. Kiere	Di 26.11 20 u.
Di 15.10 20 u.	Zo 08.12 10.30 Jodo-E *
Di 22.10 20 u.	Di 17.12 20 u.
Di 05.11 20 u.	1986
Di 12.11 20 u.	Di 07.01 20 u.
Di 19.11 20 u.	Di 14.01 20 u. Mem. Zuiken Inagaki
	Za 18.01 15 u. Ho-on kō **

* Bodhi-dag : Verlichting van Shakyamuni Buddha

** (eigenlijk 16.01) Overlijden van Shinran Shonin

=====

Principieel bepaalt het CENTRUM VOOR SHIN-BOEDDHISME v.z.w. noch bijdrage noch lidgeld noch abonnementsgeld . Het Centrum en de Shin-Tempel JIKŌ-JI zijn financieel en organisatorisch autonoom : hun werking is dus afhankelijk van UW medewerking, UW waardering en UW giften . Onze bankrekening (voor België) is 417-5038671-76, Centrum voor Shin-Boeddhisme v.z.w., 2419 Lille . Voor Nederland en buitenland : bij voorkeur op postrekening 000-0173766-39 (op naam van A.Peel, B-2419 Lille, België) .

20. - J I K Ō - J I

TEMPEL VAN HET LICHT VAN MEDEDOGEN
Pretoriastraat 68 , 2600 Berchem-Antw.

CENTRUM VOOR SHIN-BOEDDHISME V.Z.W.

Zittaart 21 , 2419 Lille (België)
tel.(014) 22 12 42

